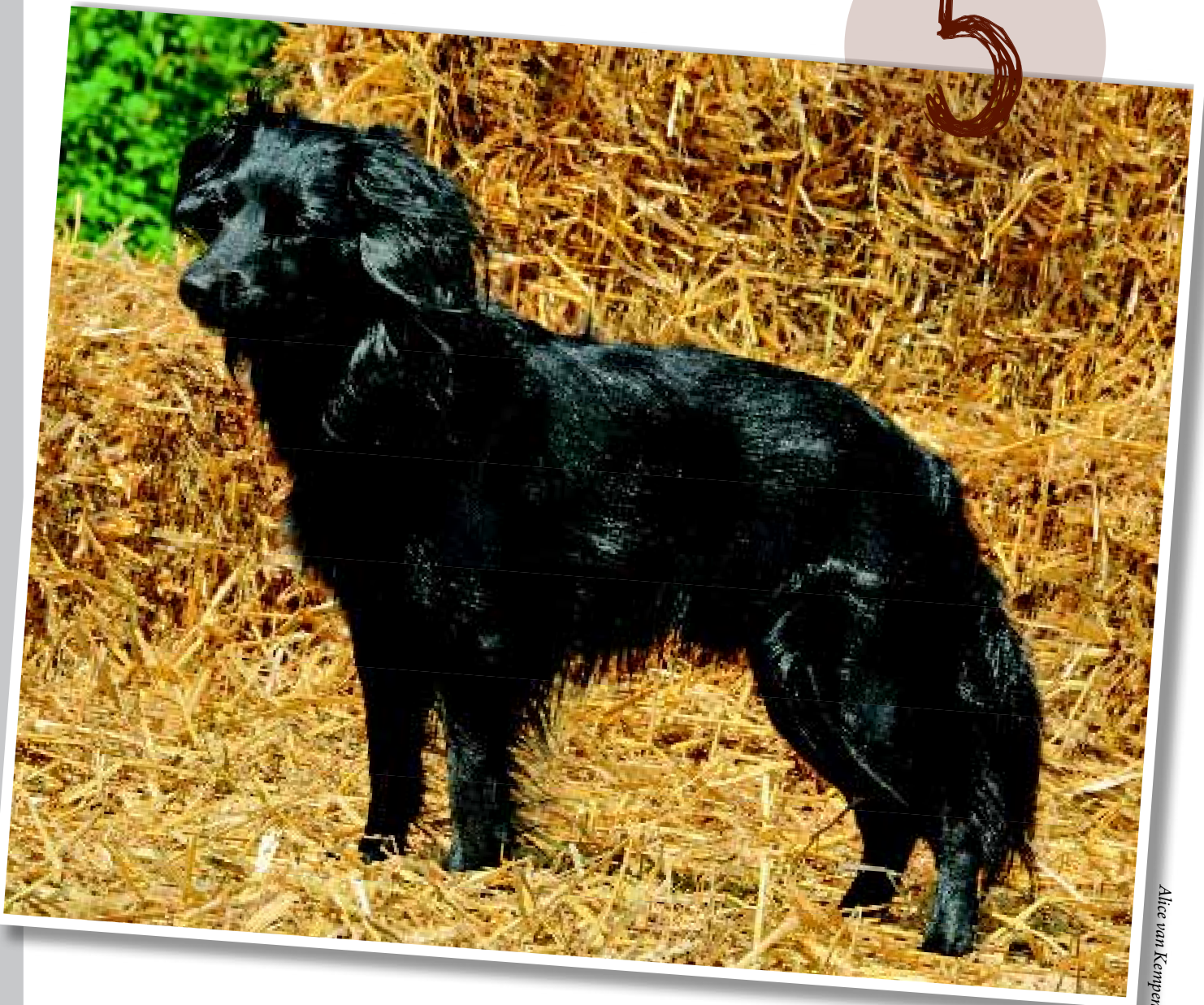

Nederlandse hondenrassen (5)

Het Markiesje

De geschiedenis van de Hollandse Smoushond en het Kooikerhondje is bijzonder en dat is zeker het geval bij het ras dat nu aan de orde komt. Het is het jongste ras in jaren, dat wordt opgebouwd naar voorbeelden van eeuwen geleden. Maak kennis met het Markiesje, het kleine, zwarte Spiointje...

5

Alice van Kempen

OP DE WINNER SHOW

Tijdens de Winner Show op **26 en 27 november** in de Amsterdamse RAI worden de Markiesjes gekeurd op zaterdag 26 november. Maar op de beide Winnerdagen kunt u met het ras kennismaken in het 'hondendorp' van de Winner. Meer informatie vindt u op de website: www.winnershow.nl

Herkomst

Allereerst iets over de naam van dit ras. Er zijn drie verklaringen, maar welke de juiste is? Markiesje zou afgeleid kunnen zijn van markiezin (marquise) de Pompadour, in de 18de eeuw één van de beroemdste maîtresses van koning Lodewijk XV. Zij is een aantal malen met een klein, zwart Spioentje afgebeeld. Maar mogelijk is er sprake van een Nederlandse herkomst: een markiesje is een kleine rieten koffer en omdat het kleine hondje er in past, krijgt het dezelfde naam. Ik ga meer voor de derde verklaring: Markiesje zou zijn afgeleid van het Franse woord voor een voorstaande hond: marquer. De zwarte en zwart-witte Spioentjes op oude schilderijen zijn klein van stuk en geven de indruk een schoothondje te zijn. Het is echter goed mogelijk dat het hier 'afgekeurde jachthondjes' betreft, die als gezinshondje door het leven gaan. Of de zwarte Spioen, het latere Markiesje, van Nederlandse afkomst is, zou ik niet meteen willen beweren, en wel omdat ze veelvuldig op Franse en Duitse schilderijen uit de 17de tot 19de eeuw voorkomen. Vorsten en adel laten

• De zevenjarige Maria Frederike van Reede-Athlone (1748-1807) met een zwart Spioentje. Geschilderd in 1755 door de Zwitserse schilder Jean-Etienne Liotard (1702-1789). In 1755 woont de schilder in Delft.

zich met hen portretteren en ook dat pleit voor een 'afgekeurd jachthondje'. Kynoloog Toepoel schrijft in 1967 over het Markiesje: *Het was in ons land in de 18de eeuw een bekend slag damesspioen* – een schoothondje dus.

Rond diezelfde tijd maakt Mia van Woerden, een fokster van Épagneuls Nain Phalène, in Friesland kennis met een hondje, dat door de eigenaar een Markiesje wordt genoemd. En dan heeft mevr. Van Woerden nog slechts één doel: zoveel mogelijk gegevens verzamelen over dit zwarte Spioentje. Ze doet oproepen in kranten en hondentijdschriften en vraagt aan de eigenaren van Markiesjesachtige hondjes om te reageren.

De respons is groot en al in de jaren zeventig is er een groep kynologen die plannen maakt om het ras te 'reconstrueren'. In 1979 wordt het eerste nest 'look alikes' geboren; één van de ouders is een vondeling op een camping in Spanje. In de jaren daarna worden pogingen gedaan om het uiterlijk te verbeteren, door zwart-witte Papillons en een Cavalier King Charles te gebruiken. Het resultaat kan Mia van Woerden niet bekoren; de honden lijken nog steeds niet goed genoeg op haar eerste liefde: het Friese Markiesje. Dan verschijnt 'Pom' op het toneel, een in 1977 uit Frankrijk geïmporteerd teefje, dat eigendom is van Mieke van Ederen. Poms afstamming is gissen; wellicht is één van haar ouders een zwarte Papillon. En, wat belangrijk is, mevr. Van Woerden is opgetogen over deze teef, die precies het type heeft waarnaar ze op zoek is.

In 1980 worden twee neven van Pom geïmporteerd, gevolgd door vijf pups in 1981. Met Pom worden drie nesten gefokt en in totaal krijgt ze twaalf nakomelingen. Zes daarvan worden voor de fokkerij gebruikt. Stammoeder Pom overlijdt op de leeftijd van 17 (!) jaar. Kynologen van naam bemoeien zich

met het terugfokprogramma en vandaag de dag is Mieke van Ederen nog zeer bij het ras betrokken en houdt een oogje op de fokkerij. In 1979 wordt de rasvereniging opgericht, die in 1985 wordt erkend. In 1999 krijgt het ras nationale erkenning en doet het zijn intrede in de nationale rashondenwereld. Mia van Woerdens droom is uitgekomen: de 'herscheping' van de kleine, zwarte Spioen.

Aangenaam gezelschap

Uit de geschiedenis van dit ras blijkt al dat het Markiesje niet voor een speciale taak is gefokt, of het zou het plezier van zijn huisgenoten moeten zijn. Niet voor niets is het ras ingedeeld bij de groep Gezelschapshonden en dat is precies wat het Markiesje moet zijn: aangenaam gezelschap. Wat opvalt bij dit ras, is dat de eigenaren hun ras graag promoten bij verschillende bijeenkomsten en niet zelden steken ze zich dan in bijpassende kledij uit de pruikentijd. Zo zijn er op de Winner Show in Amsterdam, in 2009, zo'n zeventig Markiesjes present om te worden voorgesteld aan een delegatie van de F.C.I., de organisatie die voor

• *Er zijn diverse schilderijen van Madame de Pompadour (1721-1764) met daarop haar zwarte Spioentje bekend. Dit is geschilderd in 1764 door Francois Hubert Drouais (1727-1775).*

• *Een Spioentje, dat werd geschilderd door een onbekende meester. De gelijkenis met het Markiesje is hier zeer treffend, met uitzondering uiteraard van de tankleur in de vacht.*

internationale erkenning kan zorgen, het streven van de rasvereniging.

Uiterlijk

Het Markiesje is een fijn gebouwde, zwarte Spioen, elegant en alert. De zwarte vacht glanst en de bevedering aan oren en benen versterken het beeld van een sierlijk hondje. De amandelvormige ogen zijn tamelijk groot en donkerbruin tot zwart van kleur; ze hebben een zachte, rustige uitdrukking. De vacht is halflang en sluijk. Wit in de vacht mag als zich dit beperkt tot een witte bles, een borstvlek, witte voetjes of een witte staartpunt. Ook op de oude schilderijen staan soms zwart-witte Spioentjes. Het Markiesje draagt zijn lange staart vrolijk, maar nooit ver boven de ruglijn.

Huishond

'Wie kiest voor een Markiesje, kiest ook voor de opbouw van het ras,'

aldus Mieke van Ederen, eigenaresse van stammoeder Pom.

Bij de aanschaf van een pup is het belangrijk om een goede fokker te vinden, die is aangesloten bij de rasvereniging. Daarom is de eerste stap altijd contact opnemen met die rasvereniging. Daar is kennis over het ras gebundeld en is een deskundige begeleiding bij de fokkerij. Elk jaar worden er nestkeuringen gehouden. Het Markiesje is een vriendelijk, rustig en intelligent hondje. Ze zijn niet nerveus of angstig, niet kefferig, wel een beetje waaks. Een uitstekend gezelschapshondje, dat goed met kinderen kan omgaan. Door hun schouderhoogte van circa 35 cm en een gewicht tussen 6 en 8 kg, nemen ze niet veel plaats in en zijn makkelijk mee te nemen. Dit hondje gaat graag met de baas op stap, maar kan ook een paar uurtjes alleen thuisblijven. Teven worden gemiddeld twee keer per jaar loops, en dat duurt circa drie

weken. Wie loopsheid lastig vindt, moet liever niet voor een teef kiezen. Overleg de keuze voor een reu of teef, uw (woon)situatie en uw wensen met de fokker van uw keuze.

De vacht vraagt geen speciaal onderhoud, regelmatig kammen en borstelen is voldoende.

Activiteiten

De grootte van dit ras maakt het Markiesje geschikt voor veel hondensporten. Ze nemen er vol overgave aan deel. Gehoorzaamheid, flyball, agility, maar ook dogfrisbee en dog dancing zijn echt aan hem besteed. Inschrijven op tentoonstellingen en clubmatches kan natuurlijk ook. Er is op dit moment alleen nog een nationaal kampioenschap (CAC) te winnen; het internationale (CACIB) ligt in het verschiet. De Markiesjesvereniging organiseert veel activiteiten voor haar leden en hun honden. ◀

INFORMATIE

- Rasvereniging: **Nederlandse Markiesjes Vereniging** (www.markiesjesvereniging.nl)
- Raad van Beheer op Kynologisch Gebied (www.raadvanbeheer.nl)
- Cynophilia (www.cynophilia.nl)
- Hondensport: www.raadvanbeheer.nl/verenigingen-en-activiteiten/hondenopvoeding-hondensport/
- Literatuur: 'Het Markiesje, een oud Nederlands ras' (www.markiesjesvereniging.nl)